

ประโยค ป.ธ. ๙
แต่ง ไทยเป็นมคอช
สอบ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑. สมเด็จพระบรมพิตรพระราชสมภารเจ้า ทรงใคร่ประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาพระราชอาณาจักรแลประชาชนตลอดมาถึงเอกราช ทรงชวนชวนในอันจะยังประโยชน์ให้สำเร็จ ในส่วนพระพุทธศาสนา ทรงเป็นศาสนูปถัมภก เป็นกำลังของคณะสงฆ์ในอันจัดการปกครองคณะ บำรุงการศึกษา พระธรรมวินัย แลสอนพระศาสนา ทรงชักนำประชาชนให้เกิดความนิยมมั่นคงในพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น ในส่วนพระราชอาณาจักร ทรงอำนวยการให้เป็นที่ไปโดยระเบียบสมแก่เวลา ทรงนิคคหะข้าราชการผู้ประพฤติผิด ทรงปัดคหะผู้ประพฤติชอบ ในส่วนประชาชน ทรงบำรุงการศึกษา การพยาบาล แลปลูกใจให้กล้าหาญเป็นอาทิ ในส่วนเอกราช ทรงพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์โดยควรแก่อันจะพึงต้องการเป็นอรรถจรยา พระคุณสมบัตินี้ จะพืงนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา แลพระราชอาณาจักร ซึ่งความสุขเกษมแห่งประชาชนแลซึ่งความจงรักภักดีแห่งเอกราช สำเร็จเป็นมงคลวิเศษที่คั่น

ธิดินัน เป็นชื่อแห่งปัญญาที่ว่า แห่งความเพียรที่ว่า แห่งความมั่นใจที่ว่า ในที่นี้ จะรับพระราชทานวิสหขนาด้วยความมั่นใจ ธิดิ เป็นคุณสมบัติ พืงปรารณาในสรรพกิจ เว้นธิดิเสียแล้ว การนั้น ๆ อันจะพืงสำเร็จด้วยยาก ย่อมไม่ผลัดผล ในคติโลก พืงสาธกด้วยรัฐาภิปาลนโยบายของท่านผู้ปกครองประชาชน การตั้งแลการรักษาอาณาจักรให้ยั่งยืน แลการบำรุงให้เจริญ ไม่เป็นกิจอันจะพืงทำได้ด้วยง่าย ทั้งยังจะต้องทำสืบสายหลายชั่วอายุลงมาด้วย ท่านผู้ปกครองในกาลหนึ่ง ๆ จะต้องคำนึงถึงโครงแห่งรัฐาภิปาลนโยบายอันจะพืงจัด ในสมัยของท่าน ที่รับมคิของท่านผู้นำหน้าแลคำริขึ้นใหม่แลมันอยู่ในโครงนั้น อย่างใดทำได้ก็รับทำไม่ชักช้า อย่างใดคิดขัดยอมไม่ทอดธุระเสีย คอยหาโอกาส

ซ้ำแรก คอยทำคราวที่แหวกไปได้ ยิ่งพบอุปสรรคมาก ชาติจึงจำปรารถนามาก
ตามกัน เว้นชาติเสียแล้ว การนั้น ๆ ยากที่จะสำเร็จ เพราะเหตุนั้น สมเด็จพระ
พระสรรเพชญ์โลกนาถ จึงประทานพระบรมพุทโธวาทไว้ว่า

กอิรา เจ กอิราเด่น ทพฺพเมณํ ปรกุกเม

ถ้าควรทำพึงทำกิจนั้น พึงบากบั่นมุ่งกิจนั้นให้มั่นคง ท่านผู้เป็นมหาบุรุษ
เป็นผู้ประกอบด้วยชาติ อันใคร ๆ ไม่อาจให้คลอนแคลน ย่อมได้ความสรรเสริญ
ว่า ทพฺพสมาทาโน อวฺภูจิตสมาทาโน เป็นผู้มีสมาทานอันมั่น เป็นผู้มีสมาทาน
อันตั้งลงในเรื่องนั้นเล่าถึงท้าวสักกรินทร์เทวราช ทรงสัมผัสนิมิตกับพลศิลาอาสน์
ร้อนแล้วทรงเล็งทิพยเนตรเห็นเหตุแล้ว เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
แลทรงช่วยธุระท่านมีอันสมาทานมั่นอย่างนั้นก็มี เรื่องนี้ ถอดได้ใจความ
โดยธรรมาธิษฐานว่า ความเป็นผู้มีอันสมาทานมั่นนั้น ย่อมเป็นเหตุร้อน
ถึงความสำเร็จอันต้องผลในอวสาน

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๙
ตัวอย่าง แต่งไทยเป็นมคธ
พ.ศ. ๒๕๕๔

อศุดกามตากถา

มหาราชา หิ (จกุกิวเส สดุดโม) ทยยานมินุโท พุทธสาสนสฺส เจว
อาณาจกุกสฺส จ ทยฺยปฺชาย จ อนุตมโสปี ปจฺเจกชนานํ อศุดกาโม โหติ, เตสํ
อศุดํ สาเรศฺสุ นิจฺฉํ พุยาปารํ กโรติ ฯ กถํ ฯ สดุด พุทธสาสนสฺส ตาว ฯ โส
อศुकสาสนูปศุดมุกโก หุควา ภิกขุสงฺฆสฺส สงฺฆปฺปรีหระเณ พลวปฺปจฺจโย
โหติ, สาสนธมฺมปริยาปฺปนาวาจนาทินิ อฺปศุดมฺเภติ, ทยฺยวาสิโน พุทธสาสน
สมาทเปติ สดุด ภยโยโส มศฺตตาย ปตฺติฏฺฐาเปติ ฯ อาณาจกุกสฺส ปน ธมฺมนิยเมน
กาลานูรูปิ ราชกิจฺฉํ ปวตฺตาเปติ; โย ราชภโฏ ทฺวจจาริ นิคฺคหารโห โหติ ตํ
นิกฺคณฺหาติ, โย ธมฺมจาริ ปศฺคหารโห โหติ ตํ ปศฺคณฺหาติ ฯ ทยฺยปฺชาย
สิปฺปสํสิกฺขนคิลานพฺยาปาลวิกุกมชนนาทินิ อฺปศุดมฺเภติ ฯ ปจฺเจกชนานํ ยถากามิ
อศุดจริยภากฺกฏํ อฺปศุดมฺภํ กโรติ ฯ อยมสฺส ปฏฺธิปทา พุทธสาสนสฺสปี
อาณาจกุกสฺสปี วุฑฺฒิ วิรุฬฺหิ เวปฺปุลลํ เจว ทยฺยปฺชาย เขมภาวํ จ ปจฺเจกชนานํ
ภคฺติ จ อวาทฺเตยฺย ฯ ปจฺโม มจฺกถวิเสโส สิหุโร ฯ

ธิติกถา

อิโต ปรี ธิติ นาม ปวฺจฺจเต ฯ เอสา หิ ปณฺณายปี วิริยสฺสปี อวฺภูจฺติยาปี
อริวงฺนํ ฯ เอศฺุด ปน อวฺภูจฺติสงฺฆาตา ธิติ สํวณฺณิยเต ฯ सा सप्तपुत्रिजेषु
อิज्जितपुत्रा पत्न्युत्तपुत्रा व । तानि विना धितिया गिज्जेन साधेतपुत्रानि โहन्ति फलं
न साधन्ति । लोकतोषी जेत्तु रघुपालकानं चानां रघुपालपालनोपायन
सारकं तद्गुणपूर्वं । तेसं चिरकालं रघुं पत्तिष्ठापन्नं जेव ओक्वत्तुत्तपन्नं ज
न सुग्रानि โहन्ति, कात्तिसानि ज गिज्जानि तेसं पจ्जन्निมาचनत्तय ओक्वत्तेत्तो
सासत्तं कात्तपुत्रानि โहन्ति । ऐकेकस्मिं हि काले रघुपालीहि पुत्तुपरघुपालीनि

มติยา นิยมโคปิ สอ อารภโคปิ อุดโน สมเย กาดพุพรภูจาภิปาลโนปายสุส
 นโย มนสิกาตพุโพ โหติ ตสมึ จ นเย อวภูจิติ กาดพุพา โหติ ฯ ยํ กิจจํ
 ปุพุเพ กาคุํ สกุกุณเยยรูปุ โหติ ตํ จิปุปเมว กาดพุพํ น ทนุราชิตพุพํ, ยํ ทุกุกรุ
 โหติ อุปสกุคพุหุลุ, ตสมึ อนิกุจิคตุเรหิ ภวิตพุพํ, ตํ กาคุํ โอภาสุ
 อาคมยมาเนหิ ยทา โอภาสุ ลภติ ตทา กาดพุพเยว ฯ กิจจกรณเ หิ ยคุดกา
 อุปสกุคา อคฺติ ตคฺต คคฺตกา ว ธิติ อิจฺฉิตพุพา ปคฺตยิตพุพา ว ฯ เอวํ ตานิ
 กิจฺจานิ วินา ธิติยา กิจฺเจเน สาเรตพุพานิ โหนฺติ ฯ เตนาท ภควา

กยิรา เจ กยิราถนํ ทพุหมเนนํ ปรกุกเมติ ฯ

โย หิ ธิติสมฺปนฺโน มหาปุริโส โหติ, โส น สกุกา โหติ เกนจิ
 จาเลตุํ กุสลสมาทานํ วิสุตฺตชฺชาเปตุํ, ทพุสมาทาโน อวภูจิตสมาทาโนติ
 ปสฺสียภาวํ ลภติ ฯ ตคฺริทํ สกุกุสฺส เทวราชสุส วคฺตุ นิตฺตสนํ ฯ โส กิร ยทา
 ปณฺจกุกมฺพลสิลาสนํ อุณฺหาการุํ ทสุเสติ, ตทา โอโลเกนฺโต ทิพุเพน จกุกุณา
 ตํ การณํ ภควา ตาวตีสกฺวา อาคนฺควา ตาทิสํ ทพุสมาทานํ อนุกคฺคฺหาติปิ
 อุปการมฺสุส ททาติปิ ฯ อิทํ วคฺตุ "ทพุสมาทานตาเยว อวसानเ
 วิปฺจิจิตพุวิปากสงฺฆาตสุส อุณฺหาการสุส การณํ โหติติ ธมฺมาธิฏฺฐานวเสน
 อคฺตปรีตีปนํ โหติ ฯ